

Jan Herczyński
Skarbnik, członek Zarządu
Otwarta Rzeczpospolita
Stowarzyszenie przeciw Antysemityzmowi i Ksenofobii

Sprawozdanie skarbnika za rok 2021

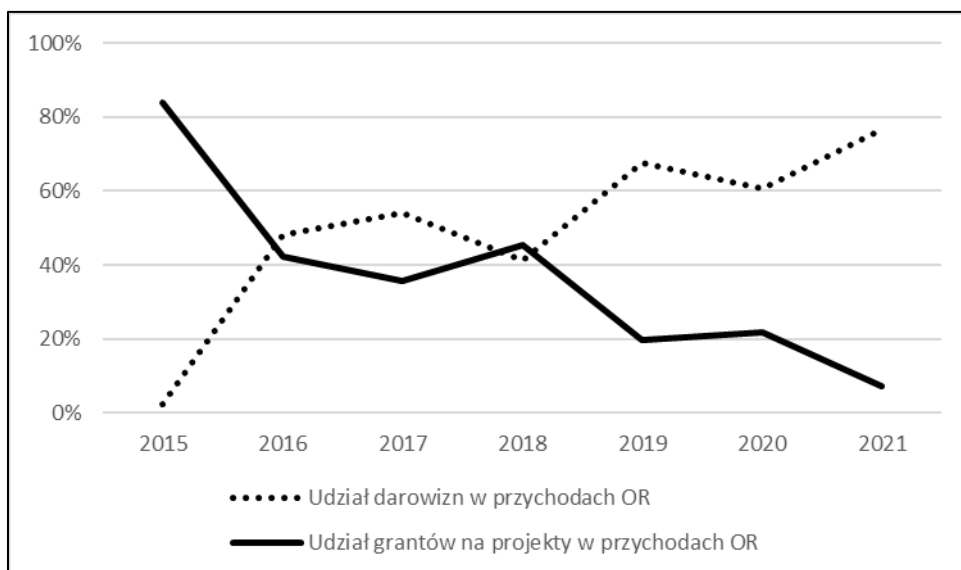
Najważniejsze wnioski ze sprawozdania

1. W roku 2021 Otwarta Rzeczpospolita zachowała finansowe bezpieczeństwo, nasze przychody były o 8,2 tys. zł. wyższe niż nasze wydatki (w poprzednim roku 2020 nasze przychody i wydatki były na tym samym poziomie).
2. Stowarzyszenie jest coraz bardziej uzależnione od darowizn od osób fizycznych, w roku 2021 w wysokości 77% (w roku 2020 było to 60%).
3. W ciągu czterech lat średnia opłacona składka członkowska zmniejszyła się prawie o połowę, do 34 zł.

Sprawozdanie skarbnika za rok 2021 opisuje finansową stronę działalności Stowarzyszenia Otwarta Rzeczpospolita (OR), łączy kwoty przychodów i wydatków Otwartej z prowadzonymi przez nas działaniami statutowymi i projektowymi. Jak w latach poprzednich, należy je czytać razem ze sprawozdaniem finansowym JPK-SF Otwartej za rok obrotowy 2021, przygotowanym przez naszego księgowego, p. Rafała Koca z firmy Księgowość NGO Sp. z o.o.

W roku 2021 Otwarta była w stanie ostrożnie gospodarować swoimi środkami, nasze przychody były nieco wyższe niż nasze wydatki (różnica 8,2 tys. zł.). Utrzymuje się jednak bardzo wysokie uzależnienie naszej organizacji od darowizn, stanowiących obecnie 77% przychodów. Mimo wielokrotnie wyrażanych obaw Skarbnika, sytuacja finansowa Otwartej pozostaje stabilna, chociaż wciąż niepewna.

Niepewność ta najlepiej się wyraża wysokim poziomem udziału darowizn i niskim poziomem udziału grantów na realizację projektów w przychodach Otwartej ogółem. Zmiany tych udziałów w ostatnich latach przedstawia poniższy wykres.

Jak widać, w okresie do 2015 roku Otwarta głównie funkcjonowała dzięki grantom na realizację projektów, w latach 2016 – 2018 udziały grantów i darowizn mniej więcej się zrównały, aby od roku 2019 istotnie się odwrócić. W roku 2021 ten niepokojący trend był kontynuowany. Oznacza to, że finansowe bezpieczeństwo naszego stowarzyszenia nadal w ogromnym stopniu zależy od indywidualnych darczyńców. Odpowiednie profesjonalne zarządzanie relacjami z darczyńcami powinno stać się ważną częścią naszej pracy.

W roku 2021 Otwarta kontynuowała działalność statutową finansowaną z wielu źródeł (wszystkie kwoty z dokładnością do tysiąca zł.):

- Działalność statutowa, finansowana ze środków własnych (7,5 tys. złotych składek, 17,5 tys. złotych 1% dla OPP),
- Granty na realizację projektów (14 tys. zł.), projekt *Antysemityzm w Polsce: definicja, monitorowanie, skuteczne przeciwdziałanie*.
- Konkurs im. Jana Józefa Lipskiego finansowany z darowizn celowych (13 tys. złotych) oraz ze środków własnych,
- Darowizny od osób fizycznych i firm (144 tys. zł.), wykorzystane między innymi na obsługę portalu internetowego www.zglośnienawiść.otwarta.org.

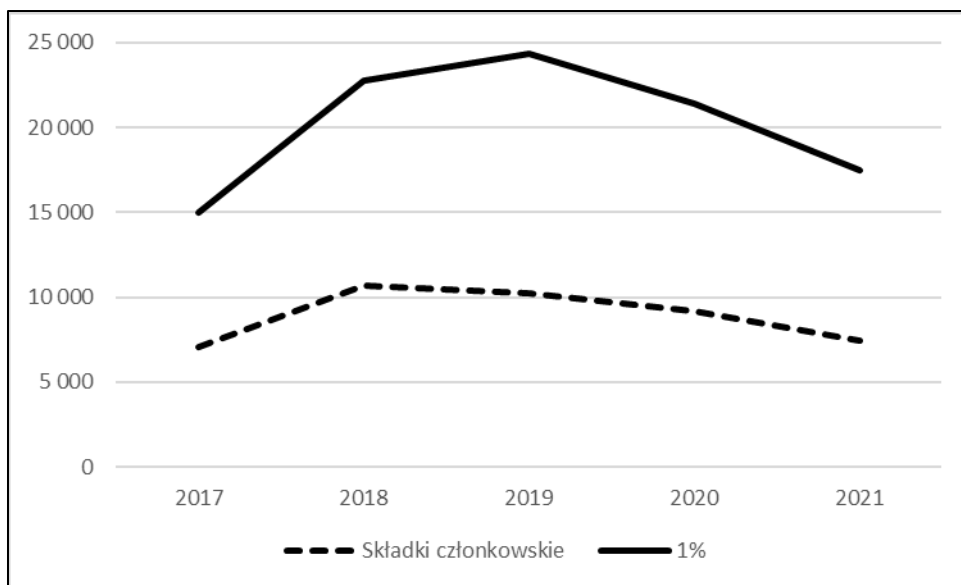
Porównanie przychodów z działalności statutowej w ciągu ostatnich paru lat podaje poniższa tabela (kwoty z dokładnością do złotego).

Przychody z działalności statutowej	2018	2019	2020	2021
Darowizny od osób fizycznych i firm	95 530	167 308	129 052	144 540
Darowizny na konkurs J.J. Lipskiego	7 739	18 441	6 310	13 122
Granty na realizację projektów	113 740	53 966	48 840	14 596
Składki członkowskie	10 680	10 238	9 173	7 458
Wpływy z 1%	22 733	24 360	21 376	17 496
Inne (odsetki, różnice kursowe etc.)	24	836	8 581	8 149
Razem	250 447	275 149	223 333	205 361

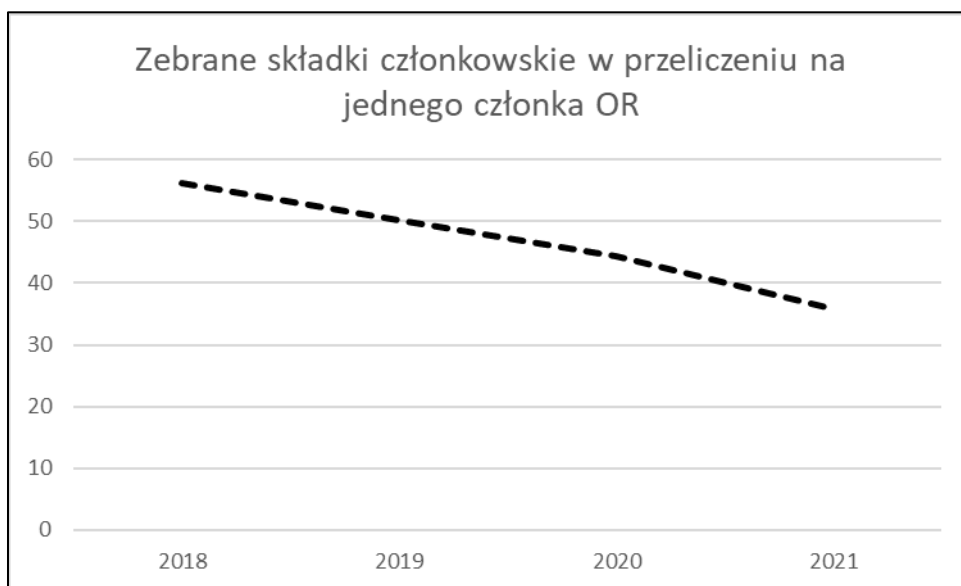
Do innych wpływów zaliczono przeksięgowanie składek ZUS w kwocie 5,8 tys. zł. Łącznie przychody OR w roku 2021 spadły o 18 tys. zł. w stosunku do roku poprzedniego.

W roku 2021 OR realizowała jeden projekt, mianowicie *Antysemityzm w Polsce: definicja, monitorowanie, skuteczne przeciwdziałanie*, od listopada 2021. Otrzymaliśmy na ten cel grant od Fundacji Batorego. Pierwsza transza wyniosła 129,5 tys. zł (drugą otrzymamy jesienią 2023). Wykazane w powyższej tabeli przychody z tytułu grantów na realizację projektów w wysokości 14,6 tys. zł. to rozliczone kwoty z tytułu realizacji tego projektu (114 tys. złotych pozostaje do rozliczenia w roku 2022, jest na naszym koncie bankowym).

W stosunku do roku poprzedniego (2020) istotnie wzrosły przychody OR z tytułu darowizn, ale są niższe niż w 2019 roku. Darowizny na konkurs Lipskiego nadal wykazują bardzo niepokojące fluktuacje. Natomiast ponownie zmniejszyły się przychody Otwartej ze składek członkowskich oraz z 1% na organizację pożytku publicznego. Jest to na tyle ważne, że warto przedstawić te dane graficznie na poniższym wykresie:

O ile do roku 2019 zarówno składki członkowskie, jak i otrzymane odpisy z tytułu 1% rosły, od tego czasu istotnie się zmniejszają. Choć nominalne składki członka Otwartej Rzeczypospolitej w wysokości 100 zł. rocznie pozostają na stałej wysokości, efektywna składka członkowska, czyli średnia składka przypadająca na jednego członka Otwartej, stale maleje, co pokazuje poniższy wykres:

W roku 2018 średnia składka wynosiła 55 zł., a w roku 2021 spadła do 34 zł. W ciągu czterech lat średnia opłacona składka członkowska zmniejszyła się prawie o połowę. Sytuacja ta wymaga zmiany.

Wydatki Otwartej w roku 2021 wyniosły 221 tys. zł. i były minimalnie mniejsze od przychodów (różnica 2 tys. zł.). Główne kategorie wydatków poniesionych przez OR w roku 2021 w porównaniu do roku poprzedniego są następujące (kwoty z dokładnością do złotego) przedstawia poniższa tabela:

Rodzaj wydatków	2020	2021
Wynagrodzenia koordynatorów wraz z kosztami pracodawcy	34 925	8 740
Nagrody w konkursie J.J. Lipskiego	7 500	13 122
Zużycie materiałów i energii, artykuły biurowe (w roku 2018 również zakup wyposażenia biura)	7 486	5 163
Pozostałe koszty, w tym projekcja na pl. Bankowym, zwroty kosztów podróży, spoty edukacyjne, czynsz, księgowość, internet i telefon, obsługa informatyczna, druk materiałów, opłaty bankowe i usługi pocztowe	68 695	38 106
Wynagrodzenia pracowników administracyjnych wraz z kosztami pracodawcy	102 453	131 860
Inne koszty operacyjne (w tym zapłacone odsetki)	23	128
Razem	221 083	197 119

Łącznie wydatki OR poniesione w roku 2021 były o 24 tys. niższe niż poniesione rok wcześniej. W sprawozdaniu finansowym wydatki na wynagrodzenia koordynatorów oraz wynagrodzenia pracowników administracyjnych wraz z kosztami pracodawcy podane są łącznie (str. 5), w powyższej tabeli wydzielono wynagrodzenia koordynatorów (listopad i grudzień 2021).

W rok 2021 weszliśmy z kwotą 136 tys. zł. na kontach bankowych (złotowego w PKO BP i dolarowego w Pekao SA). Na projekt *Antysemityzm w Polsce: definicja, monitorowanie, skuteczne przeciwdziałanie* otrzymaliśmy z Fundacji Batorego 129 tys. zł., ale wydaliśmy tylko 14 tys. zł, pozostała kwota zasilila tymczasowo nasze konto (w sprawozdaniu finansowym ta kwota występuje jako rozliczenia międzyokresowe, str. 4). Z tego powodu 1 stycznia 2022 r. stan kont bankowych Otwartej wynosił około 250 tys. zł.

Sprawozdanie finansowe podaje także sposób wykorzystania dochodów OR z tytułu 1% odpisu od podatku od osób fizycznych dla organizacji pożytku publicznego (strona 6). Zgodnie z decyzją Zarządu, otrzymane 17,4 tys. złotych wykorzystano na sfinansowanie nagród w konkursie im. J.J. Lipskiego, wspólnych debat Otwartej i Teatru Polskiego, oraz produkcję spotów promocyjnych, oraz na usługi księgowe.